

การวิเคราะห์ลักษณะและโครงสร้าง
ของปริจเฉทรายการวิทยุคลับฟรีเดย์
An Analysis of Discourse Types and Structures
in Club Friday Radio Program

นพวรรณ เมืองแก้ว^{1*} และ กนกวรรณ วารีเขตต์²

Noppawan Muangkaew^{1*} and Kanokwan Wareeket²

¹ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดฉะเชิงเทรา 22000

¹International Program, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus, Surat Thani 84000

²Humanity and Society Faculty, Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi 22000

*Corresponding author: anakaon_191@hotmail.com

Received: August 25, 2022; Revised: September 28, 2022; Accepted: November 24, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะและโครงสร้างของปริจเฉทรายการสนทนาในรายการวิทยุ “Club Friday” ผู้วิจัยคัดเลือกข้อมูลจากรายการ “Club Friday” ทาง Green Wave 106.5 FM โดยเก็บข้อมูลในเดือนมกราคม พ.ศ. 2554 รายการออกอากาศ 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 120 นาที รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 480 นาที ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างของปริจเฉทรายการสนทนาในรายการวิทยุ “Club Friday” สามารถแบ่งองค์ประกอบของโครงสร้างเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนนำ ประกอบไปด้วยการเปิดเพลงและการโฆษณาประชาสัมพันธ์ 2) ส่วนเนื้อหา ประกอบไปด้วยการสนทนายาวผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาปรึกษาปัญหา การเปิดเพลงและโฆษณา และ 3) ส่วนท้าย ประกอบไปด้วยการสรุปเนื้อหาประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องราวของผู้ฟัง และการทิ้งข้อคิดข้อเตือนใจให้กับผู้ฟังทุกคนเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยโครงสร้างดังกล่าวสามารถแบ่งองค์ประกอบย่อยได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบที่ปรากฏตายตัวและองค์ประกอบที่ปรากฏไม่ตายตัว

คำสำคัญ: ปริจเฉทรายการวิทยุ คลับฟรีเดย์

Abstract

The purposes of this research are to analyze the structures and types a discourse of “Club Friday” Radio Program. The researcher selected the data from “Club Friday” on Green Wave 106.5 FM In January 2011. The program is broadcast 4 weeks, 120 minutes per week, total duration 480 minutes. The results showed that the structure can be divided into 3 parts: 1) Leading part: opening music and advertising 2) Content part: a conversation between the moderator and the listener who calls to discuss the problem. Playing music and advertisements and 3) Final part: Summarizing the various points of the listener's story and leaving ideas and reminders for all listeners to use in daily life. The structure can be divided into two sub-components: fixed elements and non-fixed elements.

Keywords: Discourse Analysis, Radio Program, Club Friday

บทนำ

สุโขทัยธรรมมาธิราช (2531: 19–33) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของปริจเฉทการสนทนาผ่านทางสื่อสาธารณะไว้ว่า “ปริจเฉทการสนทนาผ่านทางสื่อสาธารณะมีจุดประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ เพื่อเสนอข่าวสารและความรู้ เพื่อเสนอความคิดเห็น เพื่อเสนอความบันเทิง เพื่อเสนอโฆษณาและบริการธุรกิจ ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องเป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย” จุดประสงค์เหล่านี้กำหนดให้ปริจเฉทมีลักษณะเฉพาะตัว เช่น ปริจเฉทรายการเกี่ยวกับความบันเทิง มักเลือกผู้ที่มีชื่อเสียงเพื่อสร้างความน่าสนใจให้แก่รายการหรือเลือกกลุ่มนักแสดงตลกเพื่อสร้างความสนุกสนานและความบันเทิงให้แก่ผู้ชม เป็นต้น

รายการทางวิทยุนับเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่เป็นปริจเฉทการสนทนาออกอากาศผ่านทางสื่อสาธารณะและมีความสำคัญรวมทั้งมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ารายการทางโทรทัศน์ ทั้งนี้เนื่องจากการส่งข่าวสารความรู้หรือความบันเทิงไปสู่ประชาชนของรายการทางวิทยุนั้นส่งไปได้ไกลกว่าและรวดเร็วกว่าสื่อมวลชนอื่น ๆ แม้จะมีข้อจำกัดในเรื่องความห่างไกลความเจริญจากชุมชนเมือง ประกอบกับประชาชนสามารถฟังรายการทางวิทยุผ่านทางระบบ Internet หรือเครื่องเล่นเพลงที่สามารถพกพาติดตัวไปได้สะดวกกว่าเครื่องรับโทรทัศน์และในขณะที่ฟังรายการทางวิทยุก็สามารถปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ได้ไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นรายการทางวิทยุจึงมีอิทธิพลในการโน้มน้าวความคิดเห็นให้คล้อยตามได้ง่าย เนื่องจากการใช้

เสียงเพื่อเสนอจินตนาการที่กว้างไกลได้มากกว่าการรับชมรายการทางโทรทัศน์ที่ถูกจำกัดในเรื่องของภาพและฉากเท่านั้น

ปริศนารายการวิทยุ “Club Friday” นับได้ว่ามีลักษณะพิเศษที่โดดเด่น เพราะเป็นรายการทางวิทยุที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาชีวิตและความรัก รวมทั้งให้ความบันเทิงควบคู่กันไปด้วย ถือได้ว่าเป็นรายการทางวิทยุที่มุ่งให้ทั้งสาระและคิดคติเตือนใจในเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของผู้ฟัง โดยผู้ฟังสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตหรือเป็นอุทาหรณ์ให้แก่ชีวิตของตนเองได้ ทั้งนี้ ผู้ฟังยังได้รับความบันเทิงจากเสียงเพลงที่ประกอบรายการควบคู่กันไปด้วย ดังนั้นจึงทำให้รายการวิทยุ “Club Friday” เป็นรายการที่มีความน่าสนใจและที่ได้รับความนิยมจากผู้ฟังทุกเพศทุกวัย โดยพิจารณาจากผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาปรึกษาปัญหาในรายการดังกล่าว มีทั้งผู้ฟังที่เป็นเพศหญิง เพศชาย และเพศที่สาม รวมทั้งผู้ฟังเหล่านั้นก็อยู่ในช่วงอายุที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นวัยรุ่นหรือวัยทำงาน เป็นต้น

ผู้ดำเนินรายการทางวิทยุ (DJ) ก็เป็นส่วนที่สำคัญในการสนทนาผ่านทางรายการวิทยุ เนื่องจากรายการประเภทรายการวิทยุนี้มีข้อจำกัดคือ เป็นการสื่อสารด้วยเสียงเท่านั้น ผู้ฟังจะสนทนาโต้ตอบกับพิธีกรผ่านทางโทรศัพท์ ดังนั้นการที่ผู้ดำเนินรายการจะถ่ายทอดเรื่องราวหรืออารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ไปยังผู้ฟังนั้นจะต้องมีกลวิธีต่าง ๆ ที่ทำให้การส่งสารครั้งนั้นประสบความสำเร็จมากที่สุด

ผู้ดำเนินรายการในรายการวิทยุ “Club Friday” (DJ) คือ ดีเจพิชอด สายทิพย์ มนตรีกุล ณ อยุธยาและดีเจพิชอ้อย นภาพร ไตรวิทย์วารีกุล ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในวงการวิทยุมายาวนาน รวมทั้งมีประสบการณ์ในด้านการใช้ชีวิตและความรักและเป็นนักจัดรายการทางวิทยุที่มีวาทศิลป์เป็นเลิศ จึงทำให้รายการวิทยุ “Club Friday” นี้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นในลักษณะการผสมผสานระหว่างการให้ความบันเทิงด้วยบทเพลงกับการให้คำปรึกษาเรื่องปัญหาชีวิตและความรัก

เมื่อสำรวจงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า แพรวตา ศรีษะโคตร (2563) ได้ศึกษาวิจัยในกลุ่มข้อมูลปริศนารายการวิทยุคลับฟรายเดย์ดังกล่าวในประเด็นของโครงสร้างการสัมภาษณ์ตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร รวมทั้งวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมของรายการวิทยุดังกล่าวตามแนวทางปฏิพันธิวิเคราะห์ แม้ว่าผลการวิจัยของแพรวตาจะกล่าวถึงโครงสร้างของการสัมภาษณ์ในรายการนี้ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยส่วนโครงสร้างยังเป็นกล่าวถึงภาพรวมกล่าวคือ โครงสร้างประกอบไปด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ช่วงนำเข้าสู่รายการ 2) ช่วงสัมภาษณ์ และ

3) ช่วงจบการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาต่อไปว่า หากวิเคราะห์ส่วนโครงสร้างการสนทนา ดังกล่าวในรายการวิทยุ “Club Friday” อย่างละเอียดจะมีโครงสร้างและลักษณะเช่นไร

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและโครงสร้างของปริศนาการสนทนาในรายการวิทยุ “Club Friday”

ขอบเขต

ผู้วิจัยคัดเลือกข้อมูลโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากรายการ “Club Friday” ออกอากาศสดทุกวันศุกร์ เวลา 22.00 – 23.00 น. ทาง Green Wave 106.5 FM เก็บข้อมูล 1 เดือนคือ เดือนมกราคม พ.ศ. 2554 รายการออกอากาศ 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 120 นาที รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 480 นาที

วิธีการศึกษา

1. สัมภาษณ์และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปริศนาสื่อสารมวลชนและการให้คำปรึกษาในภาษาไทย
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายการวิทยุฉบับพรายเดย์ตามขอบเขตการวิจัยข้างต้น โดยผู้วิจัยจะโหลดเทปบันทึกภาพ (Greenwave, 2554) แล้วจึงนำมาถอดบทสนทนาเป็นตัวอักษร
3. วิเคราะห์ลักษณะและโครงสร้างต่าง ๆ ของปริศนาการสนทนาในรายการวิทยุ “Club Friday”
4. อภิปรายผลและสรุปผลการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์ปริศนารายการวิทยุ “Club Friday” ได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับปริศนาสื่อสารมวลชนและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในภาษาไทย มีรายละเอียดดังนี้

วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ (2542) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปริศนา “ทอล์คโชว์” ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ประไพพรรณ พิงฉิม (2542) วิจัยเรื่องกลวิธีการถามในปริศนาการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท เขมลักษณะ อินลอบ (2547) วิจัยเรื่องปริศนาการรายงานข่าวของรายการระเบียงข่าวทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. ปัจจุบันพร

ลีลาชีวิตสิทธิ์ (2549) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปริจเฉทรายการโทรทัศน์ “หัวหมอกจ้อขาว” งานวิจัยดังกล่าวที่เกี่ยวกับปริจเฉทสื่อสาธารณะล้วนเป็นงานที่เป็นแนวทางในการศึกษาของผู้วิจัยได้ทั้งสิ้น กล่าวคือ ผลการวิเคราะห์โครงสร้างของปริจเฉทพบว่า ส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยส่วนนำ ส่วนเนื้อหา ส่วนท้าย อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของงานวิจัยข้างต้นก็มีรายละเอียดในแต่ละส่วนประกอบแตกต่างกันออกไป

อิศเรศ ดลเพ็ญ (2544) วิจัยเรื่องการศึกษาการให้คำแนะนำในภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า การให้คำแนะนำในภาษาไทยมีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดและส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ คนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานมีวิธีการให้คำแนะนำจำแนกตามลักษณะการปรากฏของโครงสร้างได้ 2 แบบ คือ 1) ปรากฏทั้งส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดและส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ 2) ปรากฏเฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ ซึ่งสามารถแสดงได้ทั้งโดยวิธีตรงและวิธีอ้อม

ผลการศึกษา

การเก็บข้อมูลจากปริจเฉทการสนทนาพบว่า โครงสร้างและลักษณะของปริจเฉทการสนทนาในรายการวิทยุ “Club Friday” มีลักษณะพิเศษที่โดดเด่น เพราะเป็นรายการทางวิทยุที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาชีวิตและความรัก รวมทั้งให้ความบันเทิงด้วยบทเพลงควบคู่กันไปด้วย ดังนั้นจุดประสงค์ของรายการวิทยุ “Club Friday” จึงมี 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) จุดประสงค์ในเชิงการให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ 2) จุดประสงค์ในเชิงให้ความบันเทิง และ 3) จุดประสงค์ในเชิงพาณิชย์ ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบของรายการ กล่าวคือ เป็นปริจเฉทผ่านสื่อสาธารณะมีรูปแบบผสม (Hybrid program) มีรูปแบบหลักจัดเป็นรายการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิตและความรักรวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาในรายการ และรูปแบบเสริมเป็นรายการประเภทบันเทิงและโฆษณาบริการธุรกิจเข้ามาช่วยการกำหนดรูปแบบของโครงสร้างของรายการจึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายการ เพื่อให้การดำเนินรายการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากการศึกษาเนื้อหาและรูปแบบของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 4 ครั้ง มีระยะเวลาครั้งละ 2 ชั่วโมง พบว่าปริจเฉทรายการวิทยุ “Club Friday” มีโครงสร้างปริจเฉทที่เด่นชัดและแน่นอน ส่วนการสนทนานระหว่างผู้ดำเนินรายการและผู้ฟังพบว่ามีกำหนดโครงสร้างของปริจเฉทไว้บางส่วน และมีส่วนที่ไม่ได้กำหนดตายตัว คือ การสนทนาโต้ตอบกันในทันทีทันใดระหว่างผู้ดำเนินรายการและผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาปรึกษาปัญหาชีวิตและความรัก

เมื่อพิจารณาเนื้อหาและรูปภาพที่ปรากฏในปริฉเจทการสนทนาในรายการวิทยุ “Club Friday” พบว่าสามารถแบ่งองค์ประกอบของโครงสร้างปริฉเจท 3 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย มีรายละเอียด ดังนี้

1) ส่วนนำ

ส่วนนี้เป็นองค์ประกอบที่ปรากฏแรกสุดของโครงสร้างปริฉเจทรายการวิทยุ “Club Friday” เริ่มจากการเปิดเพลงที่มีเนื้อหาดคล้องกับหัวข้อการสนทนาในแต่ละสัปดาห์ จนถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ผู้ฟังส่ง SMS (Short Message Service) เพื่อเล่าเรื่องหรือแสดงความคิดเห็นในหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์หรือการส่งเรื่องราวหรือปัญหาที่จะปรึกษามาทาง e-mail หรืออาจเป็นการกล่าวถึงเรื่องเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ก็ได้

จากการศึกษาเนื้อหาและรูปภาพของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย พบว่าสามารถแบ่งองค์ประกอบย่อยได้เป็น 2 ส่วน คือ องค์ประกอบที่ปรากฏตายตัวและองค์ประกอบที่ปรากฏไม่ตายตัว ดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ปรากฏตายตัว คือ องค์ประกอบที่ปรากฏอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ องค์ประกอบใน 2 ส่วนแรกของโครงสร้างส่วนนำ คือ การเปิดเพลงประจำรายการวิทยุ “Club Friday” และการกล่าวทักทาย

1) การเปิดเพลงประจำรายการวิทยุ “Club Friday”

2) การกล่าวทักทาย ได้แก่ การกล่าวทักทายระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคน และการกล่าวทักทายของผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟังในช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่น ผู้ฟังจากคลื่นวิทยุ ผู้ฟังจาก Internet หรือผู้ฟังจากเคเบิลทีวี เป็นต้น

ตัวอย่าง เริ่มจากการเปิดเพลงประจำรายการ “Club Friday”

ที่อ้อย: สวัสดีค่ะพี่ฉอดคะ

พี่ฉอด: ค่ะ สวัสดีค่ะ

ที่อ้อย: สวัสดิ์ศิคุณผู้ฟังทาง Green Wave แล้วยั้ EFM ด้วยนะ เข้า ทางเคเบิลด้วยคะ เอาเป็นว่าทักทายคุณผู้ฟังทุกช่องเลยนะคะสำหรับคืนนี้ (7 มกราคม 2554)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าเป็นองค์ประกอบที่ปรากฏตายตัว กล่าวคือจะมีการเปิดเพลงประจำรายการ “Club Friday” เพื่อแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของรายการและเป็นสัญญาณให้ผู้ฟังรับทราบได้ว่า รายการวิทยุ “Club Friday” กำลังจะเริ่มแล้ว จากนั้นผู้ดำเนิน

รายการทั้งสองก็จะกล่าวทักทายกัน โดยมีการกล่าวชื่อเล่นของผู้ดำเนินรายการอีกคนหนึ่ง เพื่อแสดงความสนิทสนม ทำให้รายการมีลักษณะของความเป็นกันเอง เป็นการพูดคุยสนทนากันแบบสบาย ๆ ไม่เป็นทางการ หลังจากนั้นก็จะกล่าวทักทายผู้ฟังที่รับฟังในช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นการต้อนรับผู้ฟังในทุกช่องทางเข้าสู่รายการ แสดงให้เห็นว่าผู้ฟังในทุกช่องทาง การสื่อสารนั้นมีความสำคัญกับรายการทั้งสิ้น เป็นการแสดงถึงการให้ความสำคัญกับผู้ฟังทุกคน ทั้งยังเป็นการโน้มน้าวใจของผู้ฟังให้สนใจติดตามฟังรายการ

1.2 องค์ประกอบที่ปรากฏไม่ตายตัว คือ องค์ประกอบที่ปรากฏไม่สม่ำเสมอ จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าประกอบไปด้วย 4 ส่วน ได้แก่ การเปิดเพลงที่สอดคล้องกับหัวข้อ การสนทนาประจำสัปดาห์ การรายงานข่าว การแจ้งหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ผู้ฟังส่ง SMS หรือการส่งเรื่องราวหรือปัญหาที่จะปรึกษามาทาง e-mail

1) การเปิดเพลงที่สอดคล้องกับหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ หัวข้อในการสนทนาประจำสัปดาห์ คือ ประเด็นปัญหาชีวิตหรือความรักที่ทางรายการเสนอขึ้นมา เพื่อให้ผู้ฟังรายการโทรศัพท์เข้ามาปรึกษาหรือส่งเรื่องราวปัญหาทาง e-mail เข้ามาขอคำปรึกษาจากผู้ดำเนินรายการทั้งสองคน โดยจะมีการเปิดเพลงในโครงสร้างส่วนนำเพื่อเป็นการเรียกร้องความสนใจจากผู้ฟัง โดยเพลงที่เปิดนั้นจะเป็นเพลงที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ โดยขณะเปิดเพลงนั้นผู้ฟังจะยังไม่ทราบว่าหัวข้อประจำรายการนั้นเป็นหัวข้อใด จึงถือได้ว่าเป็นการกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟังให้เข้าถึงเนื้อหาในบทเพลงที่สอดคล้องกับหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ ซึ่งบทเพลงที่เปิดก็จะมีแตกต่างกันไปในแต่ละสัปดาห์ขึ้นอยู่กับหัวข้อการสนทนานั้น ๆ

ตัวอย่าง

- วันที่ 14 มกราคม 2554 ทางรายการเปิดเพลงอย่าเอาความเหงามาลงที่ฉัน
ศิลปิน: นิวจิว มีหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์คือ เพลงรักอัปเดตชีวิต
- วันที่ 28 มกราคม 2554 ทางรายการเปิดเพลงคนที่ใช่ก็ไม่รักคนที่รักก็ไม่ใช่
ศิลปิน: แก้ม The Star มีหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์คือ คนที่ใช่ก็ไม่รักคนที่รักก็ไม่ใช่

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าบทเพลงที่เปิดนั้นมีความสอดคล้องกับหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ ซึ่งจะเน้นบทเพลงที่เป็นของศิลปินที่ออกใหม่ จะไม่ใช้บทเพลงที่เก่าจนเกินไปเพื่อเป็นการโฆษณาเพลงที่กำลังจะออกเผยแพร่ให้กับผู้ฟัง เป็นการเสนอรายการเพื่อจุดประสงค์ในเชิงพาณิชย์

2) การรายงานข่าว จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบว่ามีการนำเข้าสู่ช่วงการรายงานข่าว green news ซึ่งมีลักษณะที่ไม่ปรากฏตายตัว มีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ ได้แก่ การแจ้งข่าวเกี่ยวกับรายการวิทยุ “Club Friday” เช่น การออกอากาศนอกสถานที่และการนำเสนอเคล็ดลับเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและความสวยความงาม เป็นต้น

3) การแจ้งหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ หัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์มีความหลากหลายแต่จะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับชีวิตความรักเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่ได้เป็นหัวข้อที่ตายตัวในทุกครั้งของการดำเนินรายการแต่เป็นหัวข้อการสนทนาที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของทางรายการในแต่ละสัปดาห์ ดังนี้

ตัวอย่าง

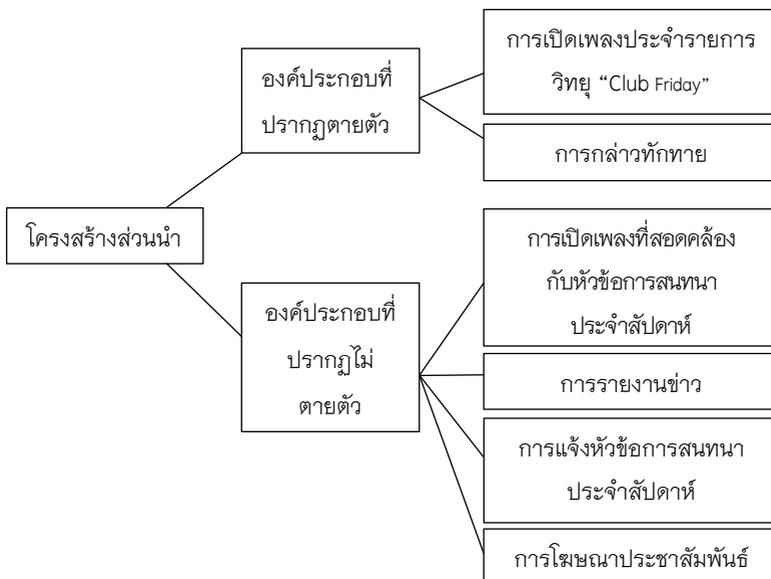
- วันที่ 14 มกราคม 2554 หัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์คือ เพลงรักอัพเดทชีวิต
- วันที่ 28 มกราคม 2554 หัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์คือ คนที่ใช้ก็ไม่รักคนที่รักก็ไม่ใช้

4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ผู้ฟังส่ง SMS หรือการส่งเรื่องราวหรือปัญหาที่จะปรึกษามาทาง e-mail เป็นการเพิ่มช่องทางในการร่วมสนุกให้กับผู้ฟัง ซึ่งเรื่องราวที่ส่งเข้ามาจะได้รับการเล่าออกอากาศเพียงบางเรื่องเท่านั้น เป็นไปได้ว่าการโฆษณาประชาสัมพันธ์ดังกล่าวจึงมีผลต่อการส่งเรื่องราวของผู้ฟังด้วย นอกจากนี้ยังเป็นส่วนที่ทำให้บรรลุดัตุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ของทางรายการอีกด้วย ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังท่านอื่นที่ไม่ใช่เจ้าของปัญหานั้น ๆ มีการฟังและแสดงความคิดเห็นผ่านมาทาง SMS อีกทางหนึ่งเพื่อใช้ประกอบการให้คำปรึกษาของผู้ดำเนินรายการทั้งสองคน

ตัวอย่าง

พื่อข้อย: ขยายกแนะนำอะไรดีดึนะคะ ส่งมาได้ที่ 02 6658377 – 81

สำหรับทุกคำแนะนำนะคะ หรือจะส่งเรื่องทาง EFM.com ก็ได้นะคะ สองช่องทางของเราในวันนี้ เรื่องไหนในใจที่คุณลืมไม่ลง นำส่งสารนะคะขยายกจำกลับลืมขยายกลืมกลับจำ แหม ๆ นึกถึงตอนสาว ๆ ที่เดียว (21 มกราคม 2554)

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบย่อยของโครงสร้างส่วนนำ

2) ส่วนเนื้อหา

ส่วนเนื้อหาเป็นองค์ประกอบที่ปรากฏต่อจากส่วนนำ คือ ปรากฏในช่วงกลางของช่วงที่หนึ่งถึงตอนต้นของช่วงที่สามของรายการ เริ่มต้นส่วนเนื้อหาจากการสนทนามาระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนกับผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาปรึกษาปัญหาท่านแรก จนถึงการสนทนามาระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนกับผู้ฟังท่านสุดท้ายประจำสัปดาห์นั้น จากการศึกษาเนื้อหาและรูปแบบภาษาของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย พบว่าส่วนเนื้อหาประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 3 ส่วน ซึ่งปรากฏตายตัวหรือปรากฏอย่างสม่ำเสมอในด้านรูปแบบ แต่จะมีได้กำหนดตายตัวในส่วนที่

เป็นการสนทนากันระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนกับผู้ฟังซึ่งปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากเป็นการสนทนาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด ไม่มีการเตรียมบทสนทนามาก่อนแต่ก็ต้องดำเนินไปตามรูปแบบและเวลาที่กำหนดอย่างตายตัว ได้แก่ การสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนกับผู้ฟังผ่านทางโทรศัพท์ การสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนที่เกี่ยวกับปัญหาใน e-mail จากผู้ฟังรายการ การเปิดเพลงและเข้าโฆษณา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนกับผู้ฟังผ่านทางโทรศัพท์

การสนทนาดังกล่าวผู้ดำเนินรายการจะเป็นผู้เปิดการสนทนาซึ่งเรื่องราวที่จะสนทนากันนั้นก็เป็นเรื่องราวปัญหาชีวิตความรักของผู้ฟังแต่ละท่าน ซึ่งทางรายการได้คัดเลือกผู้ฟังทางโทรศัพท์ไว้ก่อนเพื่อเรียกเข้ามาสนทนากันในรายการตามลำดับตรงตามรูปแบบรายการที่กำหนดเอาไว้เพื่อให้การจัดรายการมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับหัวข้อการสนทนาในแต่ละสัปดาห์ จากข้อมูลพบว่าในแต่ละครั้งมีการสนทนากันโดยสามารถแบ่งองค์ประกอบย่อยได้เป็น 4 ส่วน ได้แก่ การทักทาย การเล่าเรื่องและการซักถาม การขอคำปรึกษาและการให้คำปรึกษา และการจบการสนทนา ดังนี้

1) การทักทาย เป็นรูปแบบที่ปรากฏตายตัว กล่าวคือ การเริ่มการสนทนากันระหว่างบุคคลนั้นจำเป็นจะต้องมีการทักทาย ซึ่งถือว่าเป็นมารยาททางสังคม นอกจากการทักทายแล้วยังปรากฏการแนะนำตัวของผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาในรายการอย่างสั้น ๆ รวมทั้งการเล่าประวัติของตัวเองสั้น ๆ เพื่อสร้างความเป็นกันเองในการสนทนาและสามารถเรียกชื่อผู้ฟังแต่ละคนได้ถูกต้อง ผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนก็จะใช้สรรพนามแทนตนเองเป็นชื่อเล่นเพื่อแสดงความเป็นกันเองแก่ผู้ฟังเช่นเดียวกัน

ตัวอย่าง

พี่อ้อย: อะคนลืมหืมตาคนแรกของฉันนี่คะ คุณชิวคะ สวัสดีคะคุณชิว

ผู้ฟัง: ฮัลโหลสวัสดีครับ

พี่จอต: ชื่อชิวหรอคะ ตายชื่อดีจังเลยอะ ชิวชิว

ผู้ฟัง (หัวเราะ): ครับ

พี่อ้อย: ฟังแล้วสบาย ๆ ต้องเรียกเบิ้ลสองทีนะ มีอยู่ไม่กี่ครั้งนะคะที่สายแรกของคุณพี่รายเคย์เป็นผู้ชายนะคะ

พี่จอต: เดี่ยวก่อนนะคะได้ข่าวว่าโทรมาไกลมากเลยคุณชิวอยู่ที่ไหนคะ

ผู้ฟัง: อ้ออยู่ต่างประเทศครับ

พี่จอต: ประเทศอะไรคะ

ผู้ฟัง: อยู่เยอรมันครับ

พี่จอต: ให้อี๊ มาไกลทีเดียว รอสายนานเสียตั้งไปเยอะอะสิ

ผู้ฟัง: อ้อไม่เป็นไรครับนาน ๆ ที่ ความจริงพยายามโทรตั้งแต่อาทิตย์ที่แล้วแต่โทรไม่ติดครับ (21 มกราคม 2554)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการทักทายกันระหว่างผู้ดำเนินรายการและผู้ฟัง มีการแนะนำตัวและการถามประวัติอย่างคร่าว ๆ ของผู้ดำเนินรายการเพื่อสร้างความสนิทสนมกับผู้ฟัง เช่น การถามที่อยู่ซึ่งยังมีการหยอกล้อเพื่อสร้างความเป็นกันเองอีกด้วย เช่น การล้อเล่นเรื่องชื่อของผู้ฟัง เป็นต้น

2) การเล่าเรื่องและการซักถาม ในส่วนนี้ผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาจะเริ่มเล่าเรื่องเมื่อผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนเปิดโอกาสให้เล่าเรื่องซึ่งเรื่องราวที่เล่านั้นก็คือปัญหาที่ผู้ฟังทำนั่น ๆ กำลังประสบซึ่งเป็นเรื่องราวที่ตรงกับหัวข้อการสนทนาในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งในระหว่างการเล่าเรื่องก็จะมีการแทรกคำถามจากผู้ดำเนินรายการทั้งสองเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ดำเนินรายการนั้นสนใจเรื่องราวที่ผู้ฟังกำลังเล่าอยู่ในขณะนั้นและเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวนั้น ๆ อย่างละเอียดลึกซึ้ง ส่งผลให้ผู้ดำเนินรายการสามารถให้คำปรึกษาที่ดีและเหมาะสมแก่ผู้ฟังได้

ตัวอย่าง

ผู้ฟัง: เมย์อดทนนะงานข้างนอกหนักแค่วันไหนก็ทน พอกลับมาจะเห็นเขานั่งเล่นเกม เมย์ก็แบบทนนะพี่ไม่รู้จะทำยังไงจะทำไมเขาไม่สนใจลูกเลย ต้องรอให้ไม่มีใครรูลูกก่อนเขาถึงจะมาดูอะ

พี่อ้อย: บางทีการหลับหูหลับมามันก็ดีแต่ไม่ใช่เราต้องทนหลับหูหลับตาไปโดยไม่รู้ตัวทนนไปเพื่ออะไร พี่ถามหน่อยเมย์อยากเลิกกับเขาบ้างไหม

ผู้ฟัง: ถามว่าเมย์อยากเลิกไหม ก็อยากนะพี่แต่เขาบอกว่าถ้าเลิกถ้าจะไปก็ไปจะไปไหนก็ไปแต่ให้เอาลูกไว้ไม่ให้เอาลูกไป เมย์ทำไม่ได้หรอก (14 มกราคม 2554)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าผู้ดำเนินรายการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังเล่าเรื่องมาเรื่อย ๆ โดยมีการแทรกการตอบรับการเล่าเรื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าเรื่องที่ผู้ฟังเล่านั้นเป็นที่รับรู้ของผู้ดำเนินรายการ และเมื่อผู้ดำเนินรายการมีข้อสงสัยก็จะมีการซักถามผู้ฟังบ้างในบางกรณี เพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวอย่างละเอียดมากยิ่งขึ้น

3) การขอคำปรึกษาและการให้คำปรึกษา เมื่อผู้ฟังเล่าเรื่องหรือปัญหาของตนเองไปได้ระยะหนึ่งก็จะมีการขอคำปรึกษาจากผู้ดำเนินรายการในขณะที่ยังมีการเล่าเรื่องอยู่หรือในบางกรณีผู้ดำเนินรายการอาจจะมีการให้คำปรึกษาในทันทีทันใดขณะฟังเรื่องราวโดยที่ผู้ฟังยังไม่ได้กล่าวขอคำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้น

ตัวอย่าง

ผู้ฟัง: ซ่าย ตอนนั้นเคยออกกลับพรายเคยไปครั้งนึง เขาได้ฟังแล้วเขาก็ไม่พอใจ

พิธีอวย: ที่เอาเรื่องของเขามาออกอากาศ

ผู้ฟัง: ซ่ายทำไมต้องพูดด้วย กลายเป็นเขาไม่พูดกับหนูเลยพี่

พิธีอวย: อือ ค่ะ ก็อาจเป็นวิธีที่ทำให้กึ่งตัดใจจากเขาได้ง่ายขึ้นก็ได้นะ ไม่รู้วิธีการที่ไม่ได้คิดอะไรแล้วยังหล่อเลี้ยงกันไปเรื่อย ๆ มันเหมือนไม่แยกไปกว่านี้หรือคะ เราเองก็ตัดใจยาก

พิธีอวย: แต่เขาก็ไม่ได้ผิดนะคะ ไม่รักก็ไม่รักนะคะ

ผู้ฟัง: หนูก็ได้โกรธเขาอะคะ

ผู้ฟัง: หนูก็ได้โกรธเขาอะคะพี่ว่าหนูผิดไหมแบบต้องทำไงอะแบบเขาห่างเราไปอะ

พิธีอวย: แต่พิธีอวยว่าการไปเซอร์ไพรส์เขาถึงบ้านพักต่างจังหวัดอะ บางคนเขาคิดว่าเป็นสิ่งที่เป็นที่ส่วนตัวนะอะพิธีอวยเนอะ บางทีไม่อยากจะไปเจอใครไม่อยากจะเจอหน้าเจอใครเลย ไม่อยากแต่งตัวไม่อยากจะทำอะไรกับตัวเองเลย

พิธีอวย: บางทีมันต้องนึกถึงความไม่พร้อมอะคะ ต้องบอกว่าไม่พร้อมที่จะรับแขกอะ จะเซอร์ไพรส์ใครต้องระวังนิดนึงลูก ดูก่อนว่าเขาพร้อมหรือเปล่านะคะ เด๋วเจอเซอร์ไพรส์กว่า (หัวเราะ) (14 มกราคม 2554)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาของผู้ดำเนินรายการนั้นอาจเกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีการกล่าวคำขอจากผู้ฟังก็ได้ เป็นการแนะนำให้กับผู้ฟังเข้าใจปัญหาในมุมมองที่กว้างขึ้น เป็นการมองปัญหาด้วยความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป เป็นวิธีที่ทำให้ผู้ฟังนั้นเข้าประเด็นปัญหาของตนเองมากยิ่งขึ้นและการกล่าวคำขอคำปรึกษาของผู้ฟังนั้นก็ถือเป็นการแสดงการขอความช่วยเหลือในแง่ของการขอความคิดเห็นซึ่งผู้ฟังเห็นว่าจะมาปรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่ตนเองกำลังประสบ

4) การจบการสนทนา เมื่อผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟังได้สนทนากันไปเป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยทั้งสองฝ่ายก็เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้เล่าสู่กันฟังและมีการแลกเปลี่ยนทัศนคติและปรึกษาปัญหาเหล่านั้นจนเสร็จสิ้นแล้ว ก็จะต้องมีการจบการสนทนาเพื่อให้ผู้ฟังคนต่อไปได้เข้ามาปรึกษาปัญหาในหัวข้อการสนทนานั้นต่อไป โดยมีกรจบการสนทนาด้วยการกล่าวขอบคุณและกล่าวลาหลังจากการสนทนาจบลงผู้ดำเนินรายการจะเปิดเพลงที่มีเนื้อหาเข้ากับปัญหาของผู้ฟังแต่ละท่านเพื่อเป็นการให้กำลังใจและเพื่อความบันเทิงของผู้ฟังคนอื่นด้วย ตัวอย่าง

พี่อ้อย: มีเยอะที่เขาเลี้ยงลูกคนเดียวทำงานหาเลี้ยงคนเดียว เขายังทำได้เลย

ผู้ฟัง: ตะ ได้คะ ยังไงต้องขอบคุณมากคะ เมย์ดีใจนะคะที่โทรติดเพราะไม่รู้ว่าจะไปพูดอย่างนี้กับใครคะ สวัสดิ์คะ

พี่อ้อย: ตะ ลู้ ๆ นะ สวัสดิ์คะ (14 มกราคม 2554)

2.2 การสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนที่เกี่ยวกับปัญหาใน e-mail จากผู้ฟังรายการ การสนทนาดังกล่าวจะเกิดขึ้นระหว่างผู้ดำเนินรายการทั้งสองคน โดยจะมีการเปิดอ่านเรื่องราวปัญหาใน e-mail จากนั้นผู้ดำเนินรายการทั้งสองจึงได้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวในปัญหานั้น ทั้งยังแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยโดยเป็นความคิดเห็นของทั้งสองผู้ดำเนินรายการเองและมิได้มีการสนทนากับเจ้าของเรื่องโดยตรงซึ่งทางรายการได้คัดเลือก e-mail ไว้ก่อนเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบรายการที่กำหนดเอาไว้ ทำให้การจัดรายการมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับหัวข้อการสนทนาในแต่ละสัปดาห์ จากข้อมูลพบว่าในแต่ละครั้งมีการสนทนากันโดยสามารถแบ่งองค์ประกอบย่อยได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่ การเล่าเรื่อง การแสดงความคิดเห็นและการให้คำปรึกษา ดังนี้

1) การเล่าเรื่อง ผู้ดำเนินรายการจะคัดเลือก e-mail ตามหัวข้อการสนทนาในแต่ละสัปดาห์ แล้วนำมาอ่านออกอากาศโดยจะได้ยินเรื่องราวที่อยู่ใน e-mail กันทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นผู้ดำเนินรายการและผู้ฟังกำลังฟังอยู่ ณ ขณะนั้น

ตัวอย่าง

พี่อ้อย: เป็นหนังสือที่แจ่มเจิดตะกะ เมลลฉบับนี้คะ ผมเคยบอกเลิกบอกเลิกแฟนมาได้สามปีแล้ว คือช่วงนั้นเป็นช่วงที่ผมเข้ามาหาวิทยาลัยใหม่ ๆ แฟนผมเรียนเชียงใหม่ผมอยู่กรุงเทพฯ ช่วงนั้นเป็นช่วงปีใหม่ที่แฟนผมลงมาเที่ยวกรุงเทพฯ เขาอยากจะไปเที่ยวกับผม แต่วันนั้นพอดีเป็นวันเกิดของเพื่อนสนิทก็เลยปฏิเสธแฟนเสียอย่างนั้น เธอเสียใจมากคะ เพราะเธอตัดสินใจจะลงมาวันเกิดของผม เธอร้องไห้ ช่วงนั้นเป็นช่วงที่ผมกำลังตามหาเพื่อนใหม่ มีสังคมใหม่ผมเลยรู้สึกหงุดหงิดมากที่เค้าไม่เข้าใจสักทีว่านี่มันจะวันเกิดผมนะ ก็เลยตัดสินใจบอกเลิกเลย ช่วงแรกที่บอกเลิกผมไม่รู้สึกอะไรเลยครับ แต่พอเวลาผ่านไปผมกลับรู้สึกคิดถึงเธอมาก ยิ่งเวลาที่มีโอกาสได้เจอกันทำให้ผมไม่กล้าคุยกับเธอแม้แต่หน้าผมยังไม่กล้ามอง ทั้ง ๆ ที่ผมมีเรื่องอยากคุยมากมายแต่ผมเคยทำเธอเสียใจไว้ทำให้ผมไม่กล้า ในที่สุดก็รวบรวมความกล้าเพื่อเข้าไปขอคืนดี เขาก็คุยกับผมดีด้วยเหตุผลเขาก็บอกว่า ช่วงแรกที่ผมบอกเลิกเขาไปก็เสียใจมาก ร้องไห้หลายวันมากเขาไม่อยากจะกลับไปเป็นแบบนั้นอีก ผมก็ยอมรับความคิดเห็นของเขายอมรับการตัดสินใจแต่ผมยังไม่ตัดสินใจจะครับ นาน ๆ ก็โทรไปคุยกับเค้าบ้าง บางทีอยากคุยแต่ไม่กล้าโทรกลัวว่าจะโทรไปกวนเค้า เดี่ยวจะกลายเป็นทำให้เค้ารำคาญ พี่ ๆ ช่วยแนะนำผมหน่อยได้ไหมว่าผมควรทำยังไง (7 มกราคม 2554)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าผู้ที่เขียน e-mail เข้ามานั้นได้เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นกับการให้คำปรึกษาของผู้ดำเนินการรายการทั้งสองคน ใช้ภาษาที่ไม่เป็นการเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านทางตัวอักษร ผู้ดำเนินการจะอ่านข้อความจนจบเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวทั้งเรื่องโดยตลอดและเพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาที่เหมาะสมแก่เจ้าของปัญหานั้น ๆ ด้วย

2) การแสดงความคิดเห็น เมื่อผู้ดำเนินการอ่านข้อความจาก e-mail จนจบแล้ว ก็จะมีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ดำเนินการทั้งสองคน เพื่อที่จะดำเนินการสำรวจความคิดเห็นเพื่อที่จะให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสมแก่ผู้ที่เขียน e-mail เข้ามา โดยการแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นการสนทนายาระหว่างผู้ดำเนินการทั้งสองคน เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้นว่าแต่ละคนมีความคิดเห็นต่อเรื่องราวนั้นอย่างไร

ตัวอย่าง

พี่อ้อย: ผิดมากมัยคะ

พี่ฉอด: ขอสรุปประเด็นนิดนึงก่อนนะคะว่า เพราะว่าผู้ชายอยากจะไปกับเพื่อนในวันเกิดของตัวเอง แล้วแฟนไม่ยอมก็เลยถึงขั้นเลิกกัน ซึ่งอันนี้เป็นข้อน่าสังเกต นิดนึงที่พี่คิดว่า ทำไมเลิกกันง่ายขนาดนี้เชียวหรือ

พี่อ้อย: แต่แฟนเค้าก็อยู่เชียงใหม่และก็ตั้งใจเหลือเกินว่าฉันจะไปฉลองวันเกิดกับเธอที่กรุงเทพ เขาก็เลยลงมาและถึงวันนี้ก็เลยรู้สึกผิดอยากจะทำกลับไป

พี่ฉอด: ก็ (หัวเราะ) ต้องบอกว่าเลิกกันง่ายจริง ๆ แต่พี่ก็เชื่อว่ามันคง ไม่ได้เป็นแค่จะ เอ่อ การเลิกกันครั้งนั้นอาจไม่ได้แบบเหตุผลนี้เหตุผลเดียว (7 มกราคม 2554)

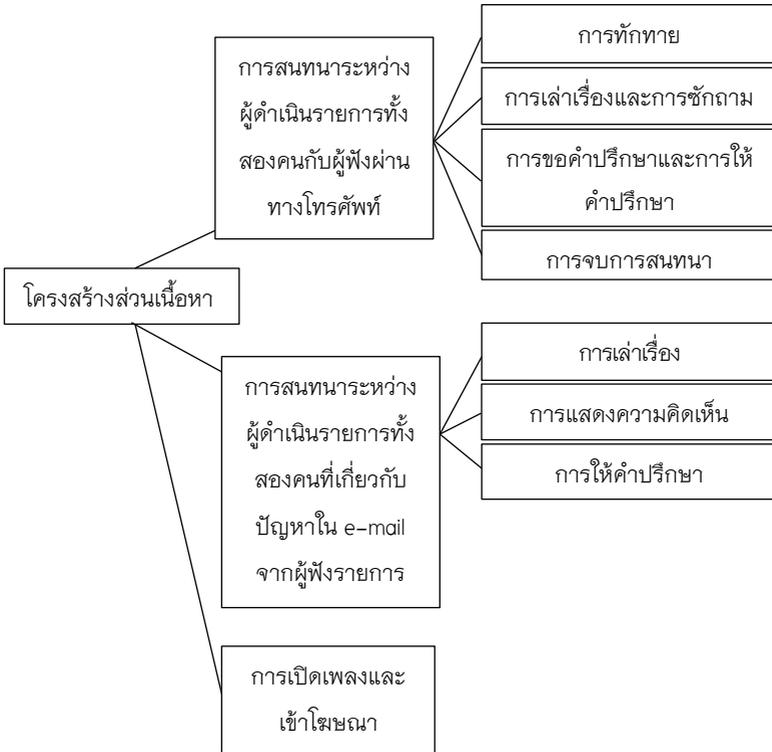
จากตัวอย่างจะเห็นว่าผู้ดำเนินรายการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมากับเรื่องราวที่ได้รับฟังจาก e-mail เป็นความคิดเห็นส่วนตัวว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ค่อยมีความเป็นเหตุเป็นผล เป็นการตัดสินใจแบบฉับพลันซึ่งความเป็นจริงอาจจะมีเหตุผลอื่น ๆ ที่มากกว่า จากที่ได้รับฟังก็เป็นได้

3) การให้คำปรึกษา เมื่อผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนได้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวที่ได้รับทราบจาก e-mail แล้ว ก็ได้เริ่มการให้คำปรึกษาเพื่อเป็นการช่วยเหลือเจ้าของปัญหานั้น ๆ เพื่อให้เจ้าของปัญหานั้น ๆ ไปปรับใช้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการหาทางออกของปัญหานั้น ๆ ต่อไป

ตัวอย่าง

พี่อ้อย: เชื่อว่าคนสองคนคบกันเนี่ย มันคงจะผ่านเรื่องราว มีความรู้สึกดีและไม่ดีควบคู่กันมาระหว่างตอนที่เดินมาด้วยกัน แต่ว่าพี่ว่ามันเป็นจังหวะแบบพลาด นิดนึงอะฮะ กับการตัดสินใจที่มันแบบ หุนหันไปนิดนึง เร็วไปนิดนึงแล้วมาเสียใจตอนหลัง แต่ในความเป็นผู้ชายนะที่มองว่าแบบ เราก็ควรจะแมนๆยึดอภยยอมรับผิดอะ ก็ยังรู้สึกดีนะที่ฟังแล้วเธอเขารู้สึกว่าเขาซื่อสัตย์กับความรู้สึกกับตัวเองแล้วเดินไปกับขอคืนดีแต่มันก็ไม่ควรจะคาดหวังว่าคุณจะได้สิ่งที่เค้ารู้สึกดีติดกลับมาอะคะ อะไรงี้ (7 มกราคม 2554)

2.3 การเปิดเพลงและเข้าโฆษณา เมื่อผู้ดำเนินรายการทั้งสองคนดำเนินรายการมาได้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นส่วนกลางรายการก็มีการพักการสนทนา โดยการเปิดเพลงแบบเต็มเพลงแล้วก็เข้าสู่การโฆษณา หลังจากนั้นก็จะเริ่มช่วงใหม่โดยกล่าวถึงหัวข้อการสนทนาอีกรอบหนึ่ง จากนั้นก็เริ่มสนทนากับผู้ฟังคนต่อไปจนช่วงสุดท้ายของโครงสร้างส่วนเนื้อหา

แผนภาพที่ 2 องค์ประกอบย่อยของโครงสร้างส่วนเนื้อหา

3) ส่วนท้าย

ส่วนท้ายเป็นองค์ประกอบของโครงสร้างปริศนารายการวิทยุ “Club Friday” ที่ปรากฏต่อจากองค์ประกอบส่วนเนื้อหา ปรากฏอยู่ในท้ายช่วงที่ 3 ซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของรายการ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นการสรุปเนื้อหาประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องราวของผู้ฟัง ตามหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ เป็นการทิ้งข้อคิด ข้อเตือนใจให้กับผู้ฟังทุกคน เป็นการให้แง่คิดเพื่อนำไปเป็นแนวเทียบในการใช้ชีวิต เก็บเอาไว้เป็นประสบการณ์สอนตนเองและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ เป็นต้น จากการศึกษาข้อมูลและเนื้อหาของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยพบว่า สามารถแบ่งองค์ประกอบย่อยได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบที่ปรากฏตายตัวและองค์ประกอบที่ปรากฏไม่ตายตัว มีรายละเอียดดังนี้

3.1 องค์ประกอบที่ปรากฏตายตัว คือ องค์ประกอบที่ปรากฏอย่างสม่ำเสมอจากการศึกษาเนื้อหาและรูปภาพที่ปรากฏในข้อมูลพบว่า องค์ประกอบที่ปรากฏตายตัวมีองค์ประกอบย่อย 3 ส่วน ได้แก่ การสรุปประเด็นปัญหาต่าง ๆ การแจ้งหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ต่อไป การกล่าวอำลา มีรายละเอียด ดังนี้

1) การสรุปประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในการจัดรายการแต่ละสัปดาห์ ซึ่งมีหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์เป็นหลัก ซึ่งจะมีย่อยองค์ประกอบย่อยเป็นเรื่องราวที่หลากหลายของผู้ฟังที่สอดคล้องกับหัวข้อในการสนทนาดังกล่าวซึ่งในส่วนท้ายก็จะมีการสรุปประเด็นแง่คิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องราวที่สนทนากันในรายการ เพื่อเป็นข้อเตือนใจแก่ผู้ฟังรายการคนอื่น ๆ ด้วย

ตัวอย่าง

พี่อ้อย: จริง ๆ เป็นประเด็นที่น่าคุยมากเลยนะคะแต่ละสายที่เข้ามาได้ อารมณ์ที่หลากหลายจริง ๆ นะคะ คนที่รักเราไม่ใช่ คนที่ใช้ไม่รัก เหมือนพี่จดบอกตอนต้นคะเป็นเรื่องตลกที่มันไม่ฮาอะ (หัวเราะ) มันใช่แต่ก็ไม่ได้รักไม่ได้อยู่ด้วยกัน คนที่อยู่ด้วยกัน อาจไม่ใช่คนที่ใช่มากที่สุดแต่ไม่แน่นอนวันหนึ่งอาจเป็นคนที่ยังอยู่ด้วยกันยังรักกันก็ได้

พี่จอต: ในที่สุดแล้วไม่ว่าชีวิตจะส่งอะไรมาให้ อยู่ที่ว่าเราจะอยู่กับสิ่งที่มีอยู่อย่างไรให้มันดีที่สุดคะ ให้มีความสุขที่สุดและสำคัญที่สุดคือต้องไม่ทำร้ายคนอื่น มีหลายคนที่ยากจะมีความสุขบนความทุกข์ของคนอื่น

พี่อ้อย: แบบฉันอยากมีเธอฉันก็อยากมีเขาด้วยอะไรแบบนี้

พี่จอต: ใช่เลย ไม่ดีนะแบบนี้ละคะ (28 มกราคม 2554)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นข้อคิดคติเตือนใจหลากหลายแง่มุม เป็นคำพูดที่ทำให้เราเห็นว่า การรักอย่างมีสติย่อมส่งผลดีกับตัวเราและกับคนที่เรารักด้วย ไม่จำเป็นว่าคนที่เรารักจะใช้สำหรับเราหรือไม่แต่ถ้าเรามีโอกาสได้อยู่กับเขาก็ควรดูแลรักษาหัวใจซึ่งกันและกัน ถือเป็นคติเตือนใจให้เรานำไปปรับใช้กับชีวิตรักของเราได้

2) การแจ้งหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ต่อไป เมื่อถึงช่วงท้ายของรายการก็จะมีกรแจ้งให้ผู้ฟังทราบถึงหัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์ต่อไปเพื่อผู้ฟังจะได้มีการเตรียมการฟังในสัปดาห์ต่อไปและเพื่ออำนวยความสะดวกแก่กลุ่มผู้ฟังที่จะส่งเรื่องราวเข้ามาในรายการทาง e-mail ซึ่งเป็นกรกระตุ้นให้ผู้ฟังมีความต้องการอยากฟังเรื่องราวในหัวข้อการสนทนาในสัปดาห์ต่อไปมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

พี่อ้อย: ศุกร์หน้าเป็นเรื่องอะไรเนี่ย รู้สึกว่าเราพูดกันเยอะมาก มันเยอะแยะไปหมด เขาจะคะให้ทีมงานส่งขึ้นมานะคะว่า ศุกร์หน้าเราจะพูดกันเรื่องอะไรคะก็ฝากเอาไว้ด้วยนะก่อนที่จะไปเที่ยวกันเตรียมสัมภาระให้พร้อมนะคะ ก่อนจะลงเรืออะคะ เรามาเปลี่ยนบรรยากาศกันนะคะ ก่อนวาเลนไทน์ไปคุยเรื่องรักกันบนเรือนะคะ

พี่อ้อย: อะมาแล้ว รักแท้มีจริงไหม ศุกร์หน้านะคะ วันที่ 4 กุมภาพันธ์คะ พี่จอตว่างใหม่คะ ขอไม่ได้นี้พี่จอตติดธุระ

พี่จอต: ใช้คะอดเลย จะมีใครสักคนมานั่งตรงนี้

พี่อ้อย: โห รักแท้มีอยู่จริงไหม มันมาคุยนะคะ พลาด ๆ

พี่จอต: อะคะ จ๊ะ ๆ เต็มที่จ๊ะ เอรักที่อยู่บนโลกดีกว่า จะแท้หรือไม่แท้

ช่างมันเถอะ

พี่อ้อย: ใช้คะ ไม่ทำใครทุกซึกพี่พอแล้วเนอะ (28 มกราคม 2554)

3) การกล่าวอำลา พบว่ามีลักษณะที่ปรากฏตายตัว คือ เริ่มด้วยการกล่าวว่าหมดเวลาของรายการวิทยุ “Club Friday” การบอกว่าพบกันอีกครั้งในการออกอากาศสัปดาห์ต่อไป การกล่าววลีอำลาเพื่อปิดรายการอย่างชัดเจน

ตัวอย่าง

พี่อ้อย: ศุกร์หน้าคุยกันนะคะ ไม่ว่าคุณจะทำอะไรที่ไหนความรักก็อยู่รอบตัวคุณนะคะ มาคุยกันว่ารักที่คุณเคยเจอเป็นรักแท้หรือเปล่า อาจจะไม่มีเลยก็ได้เนี่ย (หัวเราะ)

พี่จอต: คะ ขอให้มีความสุขกับความรักของคุณนะคะ สวัสดีคะ

พี่อ้อย: สวัสดีคะ (28 มกราคม 2554)

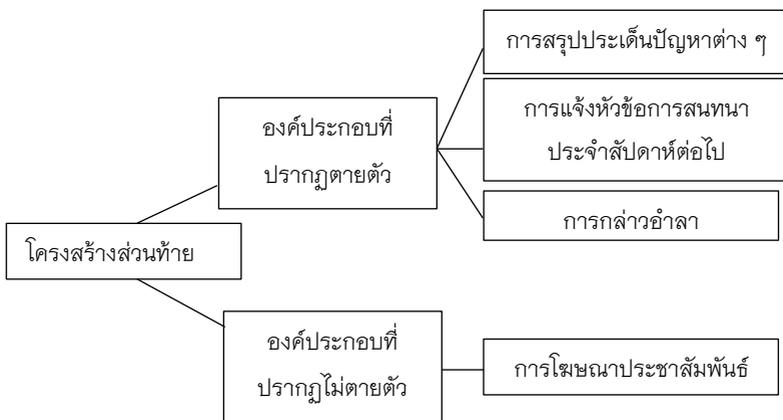
3.2 องค์ประกอบที่ปรากฏไม่ตายตัว คือ องค์ประกอบที่ปรากฏไม่สม่ำเสมอจากการศึกษาเนื้อหาและรูปภาพที่ปรากฏในข้อมูลพบว่า องค์ประกอบที่ปรากฏไม่ตายตัวมีองค์ประกอบส่วนเดียวคือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์การจัดรายการนอกสถานที่ ตัวอย่าง

พี่อ้อย: และก็ฝากเอาไว้ด้วยค่ะสำหรับอาทิตย์ที่เราจะลงเรื่องกันนะคะ เพราะว่าเราเปลี่ยนบรรยากาศของคลับฟรายเดย์ด้วย เดี่ยวเสาร์อาทิตย์นี่ก็ลงเรื่องกันไปกับว่าน ชนกฤดีในวันอาทิตย์และถัดไปวันที่ 13 ก่อนวันวาเลนไทน์ไปคุยเรื่องรักกันดีกว่านะคะ ไปคุยเรื่องรักกันบนเรือ แน่นอนค่ะพี่อ้อยพี่ฉอดลงไปอยู่แล้ว

พี่ฉอด: เราจะได้เจอกันนะคะไปคุยเรื่องราวความรักกันนะคะ

(28 มกราคม 2554)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดรายการนอกสถานที่ คือ มีการจัดรายการบนเรือล่องไปตามแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศการรับฟังรายการ

แผนภาพที่ 3 องค์ประกอบย่อยของโครงสร้างส่วนเนื้อหา

อภิปรายและสรุปผล

ผลการศึกษาพบว่ารายการวิทยุ “Club Friday” ดำเนินรายการในลักษณะการสนทนากันระหว่างผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟังมากกว่าการสนทนาตนเอง กล่าวคือ เป็นรายการที่มุ่งประเด็นการให้คำปรึกษาและเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านชีวิตและความรักจึงทำให้มีรูปแบบที่เป็นการดำเนินรายการแบบไม่เป็นทางการ สอดคล้องกับงานวิจัยของเชมลักษณ์ อินลอบ (2547) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปริศนาการรายงานข่าวของรายการระเบียงข่าวทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. ซึ่งใช้น้ำเสียงหรือท่วงทำนองการรายงานข่าวมีชีวิตชีวาไม่เคร่งเครียดมากนัก เช่นเดียวกับในงานวิจัยนี้ที่มีการดำเนินรายการแบบเป็นกันเองไม่เคร่งเครียดเพื่อทำให้การให้คำปรึกษาและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์นั้นดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จและมีการเปิดเพลงเพื่อทำให้เกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิงหรืออาจกล่าวได้ว่ายังมีรูปแบบที่โดดเด่นของกรจัดรายการวิทยุ คือ การเปิดเพลงให้ผู้ฟังได้รับฟัง

ในการศึกษาโครงสร้างของปริศนารายการวิทยุ “Club Friday” พบว่ามีองค์ประกอบหลัก ๆ ได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหาและส่วนท้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรวตา ศรีษะโคตร และภาสพงค์ ศิวพอใช้ (2561) ที่ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีและถ้อยคำการสัมภาษณ์ในรายการวิทยุ คลับฟรายเดย์ โดยการแบ่งโครงสร้างของการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ส่วนเช่นเดียวกัน ได้แก่ ตอนเริ่มต้น ตอนกลาง และตอนท้าย นอกจากนี้ งานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญจพร สิวาลิทธิ (2549) ซึ่งเป็นโครงสร้างที่ตายตัวทำให้เกิดการดำเนินรายการที่เป็นรูปแบบที่ตายตัวในส่วนหลักแต่ก็มีรูปแบบที่ไม่ตายตัวในการสนทนากันในระหว่างการดำเนินรายการ กล่าวคือ หัวข้อการสนทนาประจำสัปดาห์นั้นมีผลสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นตัวกำหนดเรื่องราวที่สนทนากันระหว่างผู้ดำเนินรายการและผู้ฟัง ทั้งที่เป็นการสื่อสารทางโทรศัพท์และการสื่อสารทาง e-mail ซึ่งจะมีความแตกต่างกันที่เป็นการสื่อสารแบบสองทางและทางเดียว ตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมลักษณ์ อินลลอบ. (2547). **ปริจเฉทการรายงานข่าวของรายการระเบียบข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ประไพพรรณ พึ่งนิม. (2542). **กลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญาพร ลีลาชิวสิทธิ์. (2549). **การวิเคราะห์ปริจเฉทรายการโทรทัศน์ “หัวหมอกจ้อข่าว”.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แพรวดา ศรีษะโคตร. (2563). **กลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์รายการวิทยุคลับฟรายเดย์.** (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- แพรวดา ศรีษะโคตร และ ภาสพงศ์ ผิวพอใช้. (2561). **กลวิธีและถ้อยคำการสัมภาษณ์ในรายการวิทยุคลับฟรายเดย์. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2(1), 106–24.**
- วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ. (2542). **การวิเคราะห์ปริจเฉท “ทอล์คโชว์” ของทีเอ็นเอ็ม มฤพิทักษ์.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2531). **เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์หน่วยที่ 1–4** (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อิตเรศ ดลเพ็ญ. (2544). **การศึกษาการให้คำแนะนำในภาษาไทย.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Greenwave. (2554). **Club Friday.** สืบค้น 1 กุมภาพันธ์ 2554, จาก <https://greenwave.atimeonline.com/>.